

Lyginamosios analizės metodika profesinio rengimo ir mokymo sektoriuje

Kas yra lyginamoji analizė?

Lyginamoji analizė yra apibrėžiama kaip „*sisteminis mokymasis iš geriausių, kilusių iš kokybės judėjimo. Jame pagrindinis dėmesys skiriamas mokymuisi, siekiant pagerinti našumą. Tai reiškia nuolankumą, norą pripažinti, kad kiti yra geresni ir mokytis iš jų*“ (Rumizen, 2002: 285). Ji taip pat buvo aprašoma kaip „*kitų asmenų pasiektų rezultatų nustatymo, supratimo ir adaptacijos procesas siekiant pagerinti savo pačio darbo atlikimą*“ (O'Dell ir Grayson, 2004: 602). Norint apibrėžti bendrąją lyginamąją analizę, taip pat yra suprasti skirtumą tarp **vidinės lyginamosios analizės** ir **išorinės lyginamosios analizės**. Vidaus lyginamoji analizė yra savo organizacijoje egzistuojančių žinių ir praktikos nustatymo, dalijimosi ir naudojimo procesas, o išorės lyginamąją analizę siekiama gauti naudos iš išorės palyginimo, t.y. su kitomis organizacijomis (O'Dell ir Grayson, 2004).

Kitas lyginamosios analizės apibrėžimas yra: „*nuolatinis sisteminis procesas, skirtas ieškoti ir pristatyti tarptautinę geriausių praktiką į savo organizaciją, atliekamą taip, kad visos jūsų organizacijos dalys suprastų ir pasiektų visą savo potencialą. Ieškos objektais gali būti produktai, paslaugos ar verslo praktikos ir procesai, konkurentai arba organizacijos, pripažintos lyderėmis, arba konkretūs verslo procesai, kuriuos pasirinkote*“ (Gardner ir Winder, 1998: 201).

Lyginamoji analizė yra metodas, kuriuo galima palyginti požiūrius, darbo metodus ir pasiekimus (veiklos duomenis) su kitais profesinio mokymo ir rengimo teikėjais. Pageidautina, kad profesinio rengimo sektoriaus organizacijos būtų lyginamos tarpusavyje, tačiau labai įmanoma taikyti lyginamąją analizę tarp kitų sektorių organizacijų. Šie palyginimai daugiausia susiję su organizacijų veiksmų kokybe, laiku ir sąnaudomis. Be to, atsižvelgiame į tai, kaip būtų galima geriau užtikrinti tam tikrą profesinį mokymą ir gauti geresnius rezultatus efektyviau.

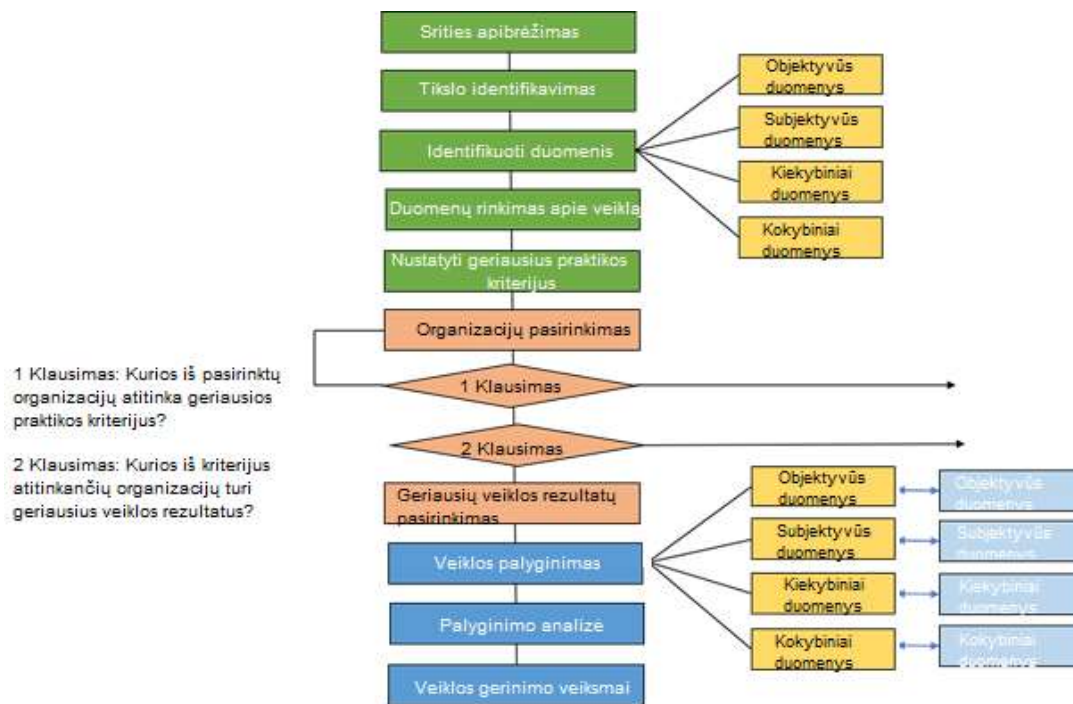
Lyginamoji analizė - tai būdas atrasti, koks yra geriausias pasiekimas ir jo kokybė, - ar tai yra konkretus profesinio mokymo teikėjas, konkurentas ar organizacija iš visiškai kito sektoriaus. Tada ši informacija gali būti naudojama siekiant nustatyti profesinio mokymo teikėjo požiūrių ir procesų spragas, kad būtų pasiektas didesnis paslaugų poveikis (našumas ir veiksmingumas).

Lyginamoji analizė yra būdas, skirtas gauti aiškų kokybės matmenį - lyginamąjį indeksą. Paprasčiau tariant, lyginamieji indeksai yra „kas“, o lyginamoji analizė yra „kaip“. Lyginamoji analizė nėra greitas ar paprastas procesas. Prieš atliekant lyginamąją analizę, svarbu nuodugniai suprasti, kokią kokybinę ir kiekybinę informaciją galima surinkti, ir su kuo specialistai gali susisiekti, kad gautų tokią informaciją. Priklausomai nuo profesinio mokymo ir rengimo teikėjo dydžio, netgi specialistai gali būti nustebinti tuo, kas yra lengvai prieinama jų įmonėje.

Lyginamoji analizė yra ne tik tyrinėjimas ar apklausa kitų profesinio mokymo teikėjų, ar kitų profesinio mokymo teikėjų infrastruktūros ar procesų apžiūra ir dokumentavimas. Naudodamas lyginamąją analizę, profesinio mokymo teikėjas neturėtų apriboti taikymo srities savo sektoriuje, o lyginamoji analizė neturėtų būti tik vienkartinis įvykis.

Lyginamosios analizės metodas

Lyginamosios analizės metodas yra atvaizduotas schemoje

Lyginamosios analizės aprašymas

Lyginamosios analizės procesas gali būti vykdomas taip:

1 Žingsnis: Srities apibrėžimas:

Proceso pradžios taškas visada turėtų būti lyginamosios analizės proceso srities ir apimties (t. y. Lyginamosios dalies) apibrėžimas. Galų gale, nenorite, kad šis lyginamosios analizės procesas būtų nenuspėjamas ir pasmerktas nuo pačios pradžios. Lyginamosios analizės proceso sritis gali būti požiūris, paslauga, švietimo programa, departamento ar programos pasiekimai, studentų ir (arba) dėstytojų veikla ir kt.

2 Žingsnis: Tikslo identifikavimas:

Lyginamoji analizė gali turėti skirtingus tikslus. Lyginamoji analizė yra daugiausia susijusi su gerinimu, mokymusi ir plėtra.

Vidinė lyginamoji analizė yra naudojama tada, kai profesinio rengimo paslaugų teikėjas jau yra sukūręs ir įrodęs geriausią praktiką, ir jie tiesiog nori ja dalintis. Vėlgi, priklausomai nuo profesinio mokymo teikėjo dydžio (jis gali būti pakankamai didelis), tiekėjas galėtų atstovauti platų paslaugų spektrą. Taip pat, gali būti reikalinga vidinė lyginamoji analizė, jei panašūs profesinio mokymo teikėjai / paslaugos / rezultatai nėra lengvai prieinami.

Konkurencinė lyginamoji analizė yra naudojama, kai profesinio mokymo teikėjas nori įvertinti savo padėtį savo veiklos sektoriuje. Be to, konkurencinė lyginamoji analizė yra naudojama tada, kai profesinio mokymo teikėjas turi nustatyti sektoriaus vadovų veiklos tikslus.

Strateginė lyginamoji analizė yra naudojama nustatant ir analizuojant pasaulinio lygio rezultatus. Tokia lyginamoji analizė dažniausiai naudojama, kai profesinio mokymo teikėjas turi eiti už savo sektoriaus ar šalies ribų.

3 Žingsnis: Identifikuoti duomenis:

Lyginamoji analizė yra informacijos ir duomenų palyginimas. Egzistuoja įvairių tipų informacija ir duomenys. Informacija bei duomenys gali būti subjektyvūs, objektyvūs ir pateikti kokybiškai ir (arba) kiekybiškai.

Subjektyvi informacija grindžiama asmeninėmis nuomonėmis, interpretacijomis, požiūriais, emocijomis ir sprendimais.

Objektyvi informacija yra faktinė, išmatuojama ir pastebima.

Abiejų rūšių informaciją galima išreikšti kokybiniais duomenimis. Ši informacija gali būti stebima ir užregistruota ir nėra skaitinė. Tokie duomenys renkami taikant stebėjimo metodus ir interviu su grupėmis ir atskirai.

Kokybinė informacija / duomenys yra apie žmonių emocijas ir suvokimą, ką jie jaučia.

Kiekybinė informacija / duomenys tai bet kokia kiekybinė informacija / duomenys, kurie gali būti naudojami matematiniam skaičiavimui arba statistinei analizei. Ši duomenų forma padeda priimti sprendimus, pagrįstus matematinėmis išvestinėmis priemonėmis. Kiekybiniai duomenys naudojami atsakyti į tokius klausimus kaip kiek? kaip dažnai? Šie duomenys gali būti patvirtinti ir patikrinti. Kiekybinės informacijos / duomenų pateikimas norint išreikšti koks yra asmens suvokimas ir emocijos yra skaičiais arba procentais.

Labai rekomenduojama nustatyti visą įmanomą subjektyvią, objektyvią, kokybinę ir kiekybinę informaciją.

4 Žingsnis: **Duomenų rinkimas apie veiklą:**

Šiame etape profesinio rengimo paslaugų teikėjas renka informaciją, kuri yra prieinama ir yra aktuali lyginamajai analizei. Labai rekomenduojama suderinti informacijos rūšį (subjektyvią ir objektyvią informaciją) ir įvairius pateikimo būdus.

5 Žingsnis: **Nustatyti geriausius praktikos kriterijus:**

Lyginamoji analizė yra skirta tam, kad lyginti praktiką, informaciją ir duomenis su tais teikėjais, kurie yra laikomi geriausiais. Geriausios praktikos pasirinkimas turėtų būti atliekamas remiantis anksčiau nustatytais kriterijais. Daugeliu atvejų kriterijai priklauso nuo lyginamojo indekso taikymo srities. Jei norint palyginti rezultatus su sėkmingu integraciniu švietimu, gali būti taikomi skirtingi kriterijai, pagal kuriuos lyginami studentų ir dėstytojų pasitenkinimo rezultatai arba lyginami moterų mokymosi programų rezultatai, pan.

6 Žingsnis: **Organizacijos (-ų) pasirinkimas:**

Nustačius geriausios praktikos kriterijus, reikia pasirinkti organizaciją, su kuria būtų galima palyginti. Kitaip tariant, pasirenkant organizaciją, su kuria palygintumėte 3 žingsnyje pasirinktus duomenis. Organizacijos atranka yra svarbus žingsnis lyginamosios analizės procese. Atrinkta organizacija turėtų būti laikoma „geriausia praktika“ lyginamuoju klausimu.

7 Žingsnis: **Veiklos palyginimas:**

Informacijos palyginimas turėtų būti atliekamas sistemingai. Panaši informacija turėtų būti palyginama viena su kita. Kiekybinė informacija turėtų būti lyginama su kiekybine informacija, pagrįsta panašiais rodikliais. Subjektyvi informacija turėtų būti lyginama su kita subjektyvia informacija, pagrįsta panašiais rodikliais, o faktinė informacija ir skaičiai turėtų būti lyginami tarpusavyje.

8 Žingsnis: **Palyginimo analizė:**

Norint palyginti informaciją, analizę galima atlikti įvairiais būdais. Kiekybinė informacija gali būti naudinga statistinei analizei. Kokybinei informacijai analizuoti yra prieinami kiti metodai. Visais atvejais analizės procese ieškokite akivaizdžių pokyčių ar skirtumų priežasčių. Jūs turite bandyti suprasti, kodėl našumas skiriasi ir kodėl lyginamojo našumo indeksas yra geresnis. Taigi, taip ištirsite dabartinės veiklos situaciją, kad iš šios informacijos galėtumėte pasimokyti.

9 žingsnis: **Veiklos gerinimo veiksmai:**

Remiantis palygintų duomenų analize, galite nustatyti, kokia veiklos sritis turėtų būti patobulinta. 8 žingsnyje galbūt ištyrėte duomenų ir informacijos kitimo priežastis. Kodėl lyginamojo indekso rezultatas yra geresnis nei jūsų organizacijos veiklos rezultatai? Šie klausimai ir atrastos priežastys gali būti įkvėpimas atlikti tobulinimo iniciatyvas: keisti darbo būdus, išmatuoti rezultatus, gerinti praktiką. Siekiant tobulinti veiksmus, svarbu šiame procese įtraukti ir vadovybę, ir personalą (mokytojus). Vadovybės ir mokytojų dalyvavimas laikomas pagrindiniu tvaraus tobulinimo veiksmu.